

Що се отнася до мястото на Сливен в събитията през бурното 1867-мо лето то буди още много въпроси, само някои от които повдигнахме тук. Осветляването на всеки от тях изисква по-цялостно проучване на изворите. Главният принос обикновено съзираме в участието на неколцината четници, родом от Сливен, в списъка на Хитовата чета, записали се в нея на румънска земя или присъединили се към прославения войвода в родния Балкан. А всъщност още по-интересни и по-непроручени са разностранните прояви на сливенските революционни привърженици в навечерието на готвената през 1867 г. освободителна акция и в дните, когато дружината на П. Хитов кръстосва из околностите на връх Българка.

В заключение - въоръжената освободителна борба начева през 1867 г. не само по инициатива на емиграцията. Почвата за нея в родината се подготвя постепенно. Този процес в много селища се улеснява отначало от възникналите още през 1861 - 1862 г. свободолюбиви дружинки и комитети - резултат от дейността преди всичко на Раковски и негови емисари, излъчени от емиграцията. Техните усилия са продължени в страната от оцелели и новопривлечени революционни сподвижници и тъкмо те се ангажират непосредствено с организиране на народната подкрепа за четническото движение. Колкото забележителна е самоотвержеността на четниците-борци, не по-малко значима, макар невидима и трудно доловима, е дейността на ревностните патриоти - вътрешни дейци - пропагандатори и организатори, проявили готовност за всестранна подкрепа на четническата акция в името на голямата освободителна идея.

- 
1. Русия и българското националноосвободително движение 1856/1876. Документи и материали. Т. 3 /май 1867 - декември 1869 г./ В: Архивите говорят. Т. 21. С., 2002. 2. Изд. през 1992 г., под ред. на Кр. Шарова и Д. Дойнов. 3. Шарова, Кр. Българското освободително движение през 1866 - 1868 г. и балканските събития. - Първи конгрес на БИД /1970 г./ Т. 1, С., 1972; Същата. Централизирано ръководство на революционните сили 1858 - 1867 г. - ИДА, кн. 58, 1988, 58 - 96; Нушев, Цв. Българският таен централен комитет и четите от 1867 - 1868 г. - Известия на НБКМ, 1992, Т. 20 /26/, 137 - 157. 4. Архив на Г. С. Раковски (съкр. Арх. ГСР) Т. 1, С., 1952, 377 - 379. Вж. и Г. С. Раковски. Съчинения. Т. 3 Историография. Подбор и ред. В. Трайков. С., 1984, 465 - 466. 5. Маждракова - Чавдарова, О. Революционните сподвижници в емиграция и в родината - укрепване на взаимовръзките им /1861 - 1869 г./ - В: Българското революционно движение в навечерието на създаването на БРЦК 1869 г. Под ред. на М. Грънчаров. С., 2000, 87 - 102; Същата. Дружината на "верните приятели" в Цариград и Г. С. Раковски. - В: Сб. в чест на проф. Кр. Шарова /ИПр.2004 г./ 6. Димитров, Г. Княжество България в историческо, географическо и етнографическо отношение. Ч.2, Пловдив, 1896, с. 251; Поборник - опълченец, I, 1898, № 4 - 5, 25 - 25; Пейковски, Ив. "Отечество - свобода". Родолюбецът Тодор Мутевски. - В: Род и отечество. Троянски страници. Културно-историческо наследство на Троянския край. кн. 12. С., 2003, 9 - 33; Маждракова, О. Революционната пропаганда сред българския народ в началото на 60-те години на XIX в. - Втори международен конгрес по българистика /1986 г./ Доклади. Т. 7 България през XV - XIX век. С., 1989, 426 - 436. 7. Косев, Д. Русия, Франция и българското